

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

יסודות המשפט

מרצה: עו"ד אורי ברעם

מתרגלת: רו"ח (משפטנית) שירה לומר

סמסטר א' תשע"א
מועד ב'

מועד הבחינה: יום שישי 11.3.11, שעה 08:30

משך הבחינה: שלוש שעות

מס' עמודים: 5 עמודים

חומר עזר: מותר השימוש בחומר עזר.

שימו לב כי היקף התשובות לא יעלה על 6 עמודים. אין לחרוג ממגבלה זו- חריגה לא תיבדק.

7-54

בהצלחה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתיבה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה מספר 1

א', אזרח ישראלי הכיר את ב' תושבת ג'נין, בעת טיול באיטליה. הם נישאו באיטליה ורוצים כעת לעבור לגור בישראל. לפי חוק של הכנסת (להלן: "החוק") ב', שאיננה אזרחית ישראלית, לא מורשית לעבור ולהתגורר בישראל עם בן זוגה א'. בני הזוג עותרים לבג"ץ בטענה שהחוק שאוסר על ב' לגור בישראל עם א' אינו חוקתי.

נדרש:

א. מה הן זכויות היסוד שבהן לדעתך פוגע, אם בכלל, חוק הכנסת?

ב. האם זכויות אלו מוגנות בחוק יסוד כלשהו?

ג. מה הם המבחנים לבחינת חוקתיות החוק?

ד. האם לדעתך החוק עומד במבחן החוקתי?

שאלה מספר 2

ועדה מקצועית שממנה משרד הביטחון, ממליצה למדינה להצטייד במערכת "כיפת ברזל" להגנה מפני טילים. אלון סבור שקיימת מערכת הגנה טובה יותר מפני טילים – מערכת נאוטילוס. מערכת נאוטילוס מיירטת טילים באמצעות קרן לייזר בעוד שכיפת ברזל היא מערכת שמשגרת טילים נגד טילים. לטענתו של אלון נאוטילוס היא מערכת יעילה יותר, מסוגלת להתמודד עם מספר רב יותר של שיגורים בו זמנית, מדויקת יותר וזולה יותר. אלון עותר לבג"ץ בדרישה כי תבוטל המלצת הועדה המקצועית משתי סיבות: ראשית, חוסר סבירות קיצונית בהמלצת הועדה; שנית, טענות לניגוד עניינים בשל כך שלאחד מחברי הועדה יש קשרים עסקיים עם המפעל שמייצר את מערכת כיפת ברזל.

נדרש:

דונו בסיכויי העתירה על פי כל אחד משני הנימוקים שמעלה אלון.

שאלה מספר 3

לאיילה יש חובות כבדים. איילה היא פקידה בבנק. על מנת לכסות על חובותיה, איילה כותב לבנק מכתב, כדי לומר בשמו של לקוח אמיד של הבנק, ובמכתב מורה לכאורה הלקוח לבנק, להעביר כספים מחשבונו אל חשבונה הפרטי של איילה.

לאחר שנתיים מגלה הלקוח שבחשבונו חסרים כספים. נפתחת חקירה שלאחריה איילה נעצרה. איילה טוענת להגנתה שהיא התכוונה להחזיר את הכסף תוך זמן קצר. כן היא טוענת שהיא נזקקה לכסף לממן תרופות שאינן בסל התרופות לבנה שחולה במחלה נדירה, ועל כן לא התקיים בה יסוד נפשי פלילי.

סעיף 415 לחוק העונשין שכותרתו: "קבלת דבר במרמה" קובע:

"המקבל דבר במרמה, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים".

סעיף 383 לחוק העונשין, שכותרתו גניבה, קובע:

(א) אדם גונב דבר אם הוא —

- (1) נוטל ונושא דבר הניתן להיגנב, בלי הסכמת הבעל, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע;
- (2) בהיותו מחזיק כדין דבר הניתן להיגנב, בביקדון או בבעלות חלקית, הוא שולח יד בו במרמה לשימוש שלו או של אחר שאינו בעל הדבר.

נדרש:

א. מה הם היסודות העובדתיים והנפשיים של כל סעיף?

ב. האם לדעתך איילה ביצעה עבירה של קבלת דבר במרמה?

ג. האם לדעתך איילה ביצעה עבירה של גניבה? אם כן, לפי איזה סעיף קטן - 1 או 2 או שניהם?

שאלה מספר 4

קוני הקונה מעוניינת לרכוש ממוכי המוכרת, חלק ממניותיה של החברה הציבורית: "פלונת בע"מ" (להלן: "החברה") שבבעלות מוכי.

קוני שוכרת את שירותיה של רואת חשבון רוחי על מנת שזו תסייע בידה בהערכת שווי החברה. רוחי מכינה חוות דעת ובה היא מעריכה, כי לחברה יש חבות מס בסך של 40,000 ז"ז. על סמך נתון זה, בין היתר, קוני קונה ממוכי את מניותיה של החברה. בפועל מתברר כי החבות במס היא 500,000 ז"ז.

מתברר כי רוחי לא התחשבה בהכנסות מימון שהיו לחברה, אשר בעקבותיהן סכום המס גדול הרבה יותר. אילו רוחי הייתה מתחשבת בהכנסות אלה, היא לא הייתה טועה בחישוב סכום המס שהחברה צריכה לשלם. מאחר ולחברה יש רווחים, נאלצת קוני לשלם למס הכנסה את הסך של 500,000 ז"ז. לאחר שקוני משלמת למס הכנסה 500,000 ז"ז, קוני מגישה נגד רוחי תביעה על סך של 460,000 ז"ז. בתביעה קוני טוענת שרוחי התרשלה כלפיה, וגרמה לה נזק בסכום זה.

נדרש:

- א. האם רוחי התרשלה כלפי קוני? אם כן – מה הנזק שנגרם לקוני?
- ב. משה, שעבר במשרדה של קוני ביום שרוחי שלחה לקוני את חוות הדעת לגבי החבות במס, נחשף במקרה לחוות הדעת. בהסתמך על האמור בחוות הדעת מיהר משה וקנה בבורסה מניות של החברה. לאחר שהתבררה הטעות בחוות הדעת של רוחי, ירד ערך מניותיה של החברה. משה מעוניין אף הוא לתבוע את רוחי על ההפסד שנגרם לו.
האם רוחי התרשלה כלפי משה? אם כן – מה הנזק שנגרם למשה?

שאלה מספר 5

סטי הוא סטודנט למנהל עסקים וחשבונאות באוניברסיטת תל אביב. לפני תחילת שנת הלימודים סטי חיפש לשכור דירה בקרבת האוניברסיטה. ביום 1.8 הגיע סטי לדירתו של משכי שהוצעה להשכרה באינטרנט. סטי התלהב מהדירה והצדדים (סטי ומשכי) חתמו על הסכם לפיו השכיר משכיר לסטי את הדירה לשנה. סטי שילם מקדמה של שלושה חודשי שכירות. מועד כניסתו של סטי לדירה נקבע להיות 1.9.

ואולם, כשהגיע סטי לדירה ביום 1.9 עם מזוודותיו הוא מצא בה את בטי. בטי טענה, כי ביום 2.8 היא שכרה ממשכי את הדירה והיא נכנסה לגור בדירה ביום 10.8. בידי בטי יש אכן חוזה שכירות שנחתם ביום 2.8 ומועד כניסתה של בטי לדירה אכן היה 10.8.

נדרש:

מי צריך לקבל את זכות השכירות בדירה – סטי או בטי? נמקו תשובתכם.

שאלה מספר 6

עם תחילת עבודתו של עובדיה במפעל המעסיק ע"מ, קיבל עובדיה מסמך בו מפורטים תנאי עבודתו של עובדיה. במסמך נכתב, כי משכורתו של עובדיה היא 2,000 ₪ לחודש, כי המשכורת תשולם ב-20 לכל חודש עבור חודש העבודה הקודם, כי שעות עבודתו של עובדיה הן מ-08:00 עד 18:30 חמישה ימים בשבוע, כי עבור כל שנת עבודה עובדיה יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בגובה של שתי משכורות חודשיות, כי תקופת ההודעה המוקדמת לסיום עבודה היא של חודש אחד, כי עובדיה זכאי ל-3 ימי מחלה בגין כל חודש עבודה, כי עובדיה זכאי ל-20 ימי חופש בשנה, וכי הוסכם במפורש בין עובדיה למעסיק, כי לעובדיה לא מגיעים דמי הבראה, פנסיה החזרים עבור הוצאות טלפון והוצאות נסיעה.

נדרש:

האם מותר למעסיק להעסיק את עובדיה בתנאים הנ"ל? דונו בנפרד לגבי כל תנאי.

בהצלחה!